

Vrásky ako dilema.

Autor: Viera Staviarska

Téma vrások sa stáva u mňa skoro každodennou. Zbystrili ste? Tak vás sklamem. Tento krát nepôjde o tie moje. Udržte však pozornosť, pretože téma sa týka možno aj vás...

Ide o vrásky u plemena shar pei. Iste mi dáte za pravdu, že tento problém, je pretriasaný už dlhšiu dobu u chovateľov, majiteľov, a aj u rozhodcov.

Raz ich bolo primálo, potom ich bolo priveľa, teraz ich je priveľa aj primálo len kdesi vo vzduchu ostala lietať správna odpoveď na otázku: Ako to je správne?!

Podme sa najprv pozrieť na to, čo všetko si už nie jeden majiteľ shar peja musel na túto tému vypočuť vo výstavnom kruhu, alebo pri dišputách rôzneho typu...

Často sa stretávame s tvrdeniami:

- Iba 3 vrásky na kohútiku
- Čím menej, tým lepšie
- Výrazné vrásky = zhoršená známka
- Na čele musí mať vrásky tak, aby vytvárali čínsky znak dlhovekosti
- Vrásky iba na čele, iná vráska na hlave je nežiaduca

Majú nižšie zobrazené plemená v štandarde rovnakú zmienku o vráskach na tele a hlave ako shar pei?

Nemajú. Kde sa teda vzala obľúbená teória o 3 alebo minime vrások na tele u shar peia?

A teraz podme hľadať znak dlhovekosti na čele...Ten vyzerá takto:

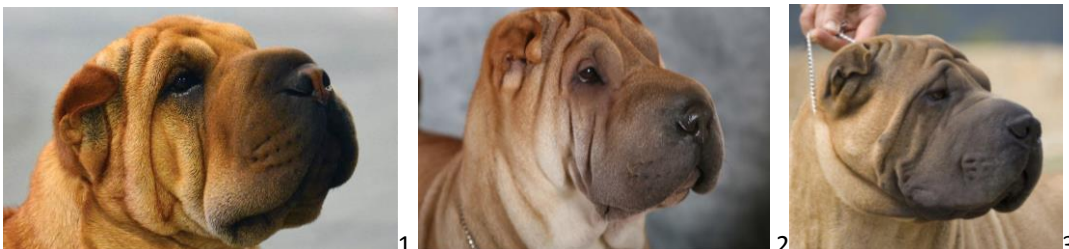

Zmienku o znaku dlhovekosti nenájdete v FCI štandarde. Nájdete ho v štandarde Hong Kongu. Zároveň sa pri ňom uverejňuje táto fotografia:

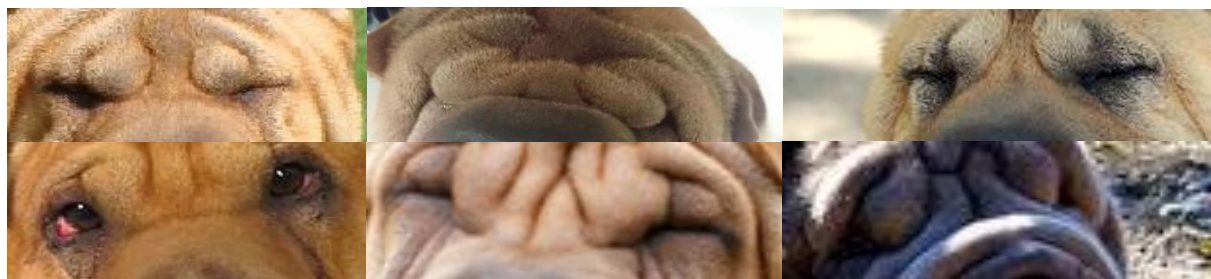
Samozrejme, že vykreslenie neznamená presný odtlačok zmieneneho znaku. Za pozornosť možno pre chovateľov stojí forma a priebeh vrások na obrázku. V tejto línii vrásky poväčšine spôsobujú menšie problémy s očami. Ale ak ste v úlohe rozhodcu, nemusíte vyberať z vrecka obrázkov znaku dlhovekosti a porovnávať ho s tým, čo vidíte na psovi. Pre vás je dôležitá informácia zo štandardu:

“Vrásky na čele postupne prechádzajú pozdĺž líc a končia miernym lalokom” A dodávam: “ S veľkým dôrazom na zdravie ....., nespôsobujú iritáciu očí. To znamená, že oko je zdravé, funkčné a dostatočne otvorené...”

Obrázky nižšie ukazujú opačné prípady. Tieto problémy sú spôsobené ťažkými vráskami, ktoré iritujú kožu okolo očí, entrópiom alebo ektrópiom. Majú byť eliminované nie len v chove, ale aj vo výstavnom kruhu (známka Dobrý až Diskvalifikácia).

Polemika, fámy a diskusie okolo vrások nevznikli bezdôvodne. Spájajú sa s týmto plemenom od jeho znovu objavenia v novodobej kynológii. Spájajú sa s obdobím, v ktorom platilo pravidlo „ Čím viac, tým drahšie; Čím viac tým krajšie; Čím viac tým typickejšie...“

Vráťme sa teda k štandardu a pripomeňme si typické črty, ktoré sú pre plemeno charakteristické a mali by sme ich mať pri posudzovaní vždy na pamäti:

- Silueta
- Štruktúra srsti
- **Voľná koža - vrásky na tele a hlave**
- Výrazná papuľa
- Nasadenie a nesenie chvosta
- Drobné trojuholníkové uši..

Samozrejme, je veľa detailov, ktoré robia plemeno plemenom a musíme na nich upriamiť pozornosť pri posudzovaní a rovnako aj v chove.

Spomenuté typické črty sú nesmierne dôležité a robia toto plemeno výnimočným.

Vrásky na tele a na hlave sú teda dôležitými a typickými znakmi plemena, robia ho unikátnym a odlišujú ho od iných plemien.

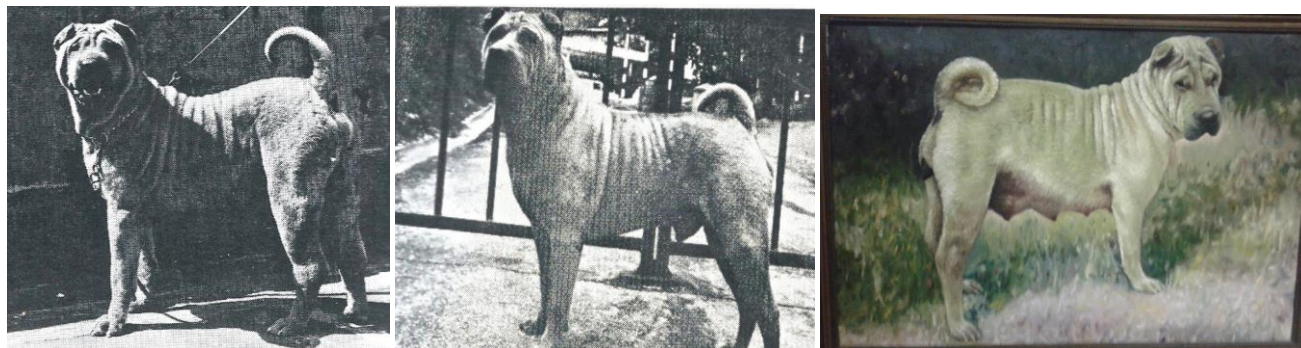
Kde je teda norma a rozhranie, ktoré určuje limity minima a maxima?

Štandard hovorí jasne:

“Vrásky na čele, ktoré pokračujú pozdĺž líc nadol a vytvárajú lalok. Zvlnená koža na tele u dospelých jedincov je veľmi nežiaduca, okrem časti na kohútiku a pri nasadení chvosta, táto časť je stredne silne zvrásnená.”

“Wrinkles on forehead and cheeks continuing to form dewlap. Folds of skin on body in mature dogs highly undesirable except on withers and base of tail, which show moderate wrinkling.”

Skôr, ako budem konkretizovať detaily, pozrime sa trochu do histórie a na to, ako na tom boli jedinci s pôvodom v Číne skôr, ako plemeno expandovalo na iné kontinenty.

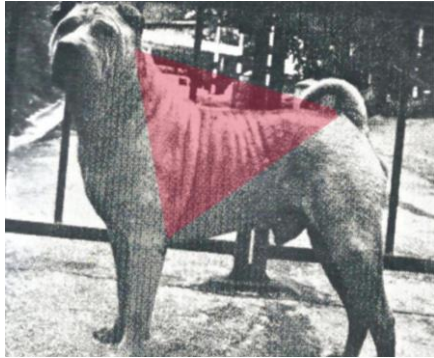
Je naozaj potrebné inovovať, prerábať a zbytočne meniť či komplikovať výklad štandardu, ktorý tu máme od roku 1999? Podľa fotografií sa zdá, že ani nie...

Ak si vyznačíme partie tela, ktoré podľa štandardu nemajú byť s vráskami, vyhraničíme tak časti tela psa, kde vrásky majú a teda aj môžu byť. Táto odpoveď zohľadňuje požiadavky štandardu FCI, ktorým sa riadime a je pre nás záväzný, ale aj AKC. (O niečo prísnejší je štandard Honk Kongu, ktorý nezmiňuje (ale ani nezakazuje vrásky pri koreni chvosta).

Štandardné vrásky u plemena shar pei nie sú teda o počte, ale o umiestnení a veľkosti. Sú aj o estetike, ktorá musí zohľadňovať požiadavku zdravia.

Pozrime sa teraz na priestor, v ktorom sú vrásky v poriadku (bez toho, aby musel niekto riešiť ich počet...)Vrásky vo vyznačenom červenom priestore - trojuholníku sú štandardné.

Historical photo

1

7

4

web

8

9

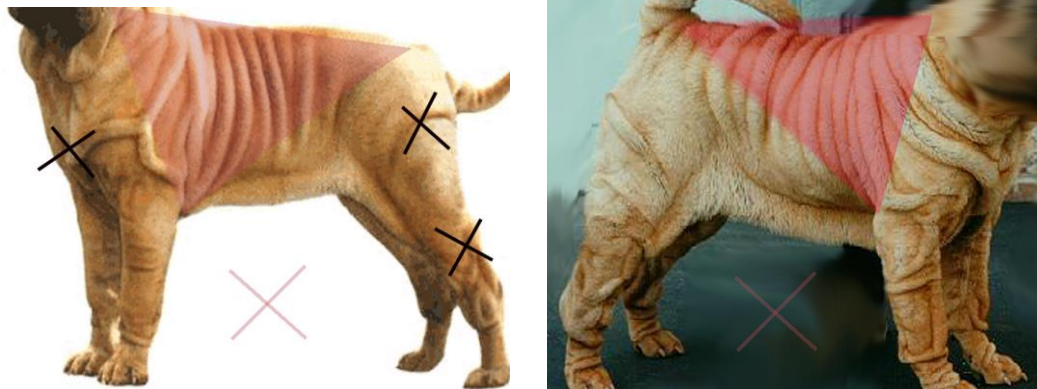

10

11

Vrásky, ktoré sú mimo ohraničený trojuholník nie sú správne a majú byť penalizované – zhoršená známka.

Je nesmierne dôležité vedieť, že nadmerné vrásky u šteniat a dorastencov sú prirodzené a daný jedinec do nich môže a spravidla aj dorastá. Ich početnosť, výraznosť a umiestnenie musíme zohľadňovať aj v súvislosti s vekom psa.

12

Preto sa v triedach šteniat, dorastu a v skorom juniornom veku vrásky mimo trojuholníka akceptujú. Rovnako viac vrások môže mať pes v triede veteránov. To je spôsobené prirodzenou stratou podkožného tuku či svaloviny.

Som si istá, že problematika vrások vo výstavnom kruhu je už vysvetlená.

A na záver zdôraznenie:

Vrásky sú typické pre shar peia, robia ho výnimočným. Preto ich tomuto plemenu doprajme **o niečo viac**, ako iným.

ALE!

Slovíčko VIAC síce zdôrazňujem, ale veľmi opatrne, pretože si to vyžaduje nie len istú mieru, ktorú som opísala vyššie, ale aj zmysel pre estetiku a zdravotné hľadisko. Pretože už nikto z nás nechce zažívať obdobie psov s množstvom ovisajúcich voľných vrások, ktoré si navzájom spôsobovali iritáciu, následne zápaly, hnisanie, zápach a psov ktorí pre zapálenie, či poškodené oči nikdy nevideli poriadne svoje okolie.

Nech je minulosť pre nás varovaním, ale nech prítomnosť neznamená potrebie jednej z typických črt plemena – vrásky. Buďme však nekompromisní pri vyžadovaní ich čistoty a zdravia. Nech sa tešíme my zo shar peia a shar pei z plnohodnotného života.

*****

Ďakujem majiteľom psov, ktorých zobrazujem v článku, za súhlas s uverejnením fotografií.

1-BIS/BISS GCh. Shine's Deck The Halls – Tinsel

2-MCh. Bailandijiu's Daphne Moon

3-MCh. Elite's Whiskey Bid'Niz

4- MCh. Chesapeake's MY Sundance

5-Precious hug pitta style

6-MCh. WW, BUW Pei Attention Next Top Model

7-MCh. Laiyang's a Wing and a Prayer

8- MCh. Deakie Duke Shira Victory

9- Ch. Lolitka Zuzkin sen

10-MCh. Pei Attention Sparkling Lemon

11-MCh. PRECIOUS HUG KAPHA STYLE

12-MCh. RoseMary Magic Sonet